

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut

Direcció General de Salut Pública i Participació

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC 2014

Coordinació Autònoma de Drogues i de l'Estratègia de la Sida

ÍNDEX:

➤ Introducció	3
➤ Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH	4
➤ Característiques sociodemogràfiques més destacades	4
▪ Proves realitzades per centres.....	4
▪ Sexe i edat	4
▪ País d'origen	5
▪ Tendència sexual	6
▪ Motiu de la prova	7
▪ Ús del preservatiu	7
➤ Comentaris, resum dels aspectes més destacables	8

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC

3

Introducció

Des de l'any 2007, la Direcció General de Salut Pública i Participació impulsa la realització, a les Illes Balears, de les proves ràpides de detecció del VIH. Les primeres proves es varen fer, en col·laboració amb ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears), en envelats instal·lats al carrer. Actualment es realitzen a les seus d'ALAS i de Metges del Món, en diferents CAD (centres d'atenció a les drogodependències), al CAITS (Centre de Diagnòstic i Tractament de les Infeccions de Transmissió Sexual), i a vuit oficines de farmàcia (veg. taula 1).

Els objectius d'aquest programa són els següents:

- Facilitar l'accés a la prova i incrementar el diagnòstic precoç.
- Augmentar la percepció de la vulnerabilitat enfront de la infecció.
- Informar i sensibilitzar la població de manera personalitzada sobre les mesures de prevenció i control del VIH.

La prova és gratuïta, excepte en les oficines de farmàcia (on el client aporta 5€ al cost total de la prova), i es regeix pels principis de voluntarietat (consentiment informat) i confidencialitat. La metodologia es basa en la tècnica de l'aconsellament (*counselling*). El test utilitzat és el Determine HIV ½ Ag/Ab Combo, que té una sensibilitat del 100 % i una especificitat del 99,7 %. Els resultats positius s'han de confirmar, per la qual cosa es deriven a la xarxa assistencial pública i se'n fa un seguiment.

Institucions/organismes on es fan proves ràpides de detecció del VIH	
ALAS	Farmàcia Dupuy-Gisbert d'Inca
Metges del Món	Farmàcia Frau-Frau de Palma
CAD de Mallorca	Farmàcia Sureda-Pedrals de Manacor
CAITS	Farmàcia March-March de Palma
Farmàcia Caldentey-Vicens de Palma	Farmàcia Seguí Puntas de Mahó
Farmàcia Besalduch de Sa Pobla	Farmàcia Josefa Torres Torres d'Eivissa

Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH del 2014

Proves realitzades per centres

Durant el 2014 s'han fet **un total de 1.412 proves ràpides** en els diferents centres. Excepte una oficina de farmàcia de Menorca i una altra d'Eivissa, la resta de centres estan ubicats a Mallorca.

4

Centre	Proves	Positius
ALAS	480	16
Oficines de farmàcia	562	10
Metges del Món	197	5
CAD	58	0
CAD JOVE	101	
CAITS	13	1
Total	1.412	32

Del total de proves s'han detectat 32 resultats positius (24 homes i 8 dones), 30 a Mallorca, 1 a Eivissa i 1 a Menorca.

Característiques sociodemogràfiques més destacades

➤ Sexe i edat

El 66,2 % de les persones que s'han fet la prova són homes, i el 33,8 %, dones. El grup d'edat de 30-39 anys (34,3 %) és el més nombrós, seguit del grup de menors de 25 anys (24,4 %) (veg. fig. 1, fig.2 i fig.3).

Fig. 1. CAIB. Distribució per sexe

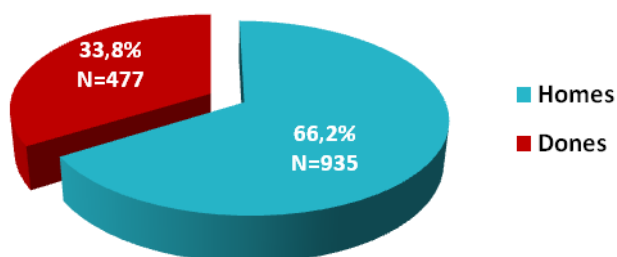

Fig. 2 CAIB. Distribució per edat

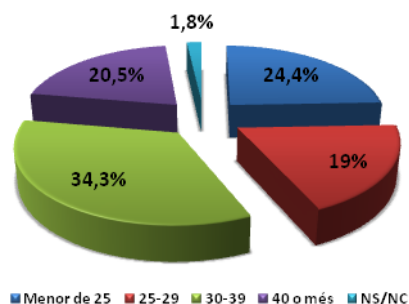
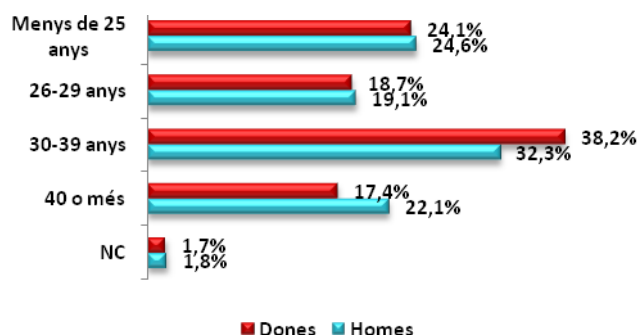

Fig. 3. CAIB. Distribució per edat

➤ País d'origen

El 60,9 % són d'origen espanyol i el 30,9 % d'origen estranger, en el 8,1% es desconeix la seva nacionalitat. Els països de procedència es distribueixen entre diverses zones geogràfiques, entre les quals la sud-americana és la zona amb el percentatge més alt (veg. fig. 4, fig. 5 i fig. 6).

Fig.4. CAIB. País d'origen

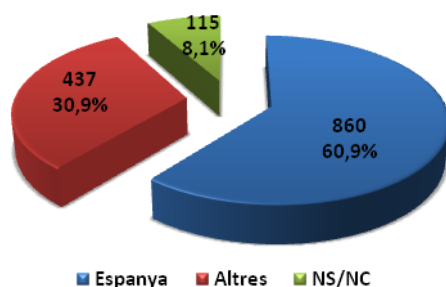
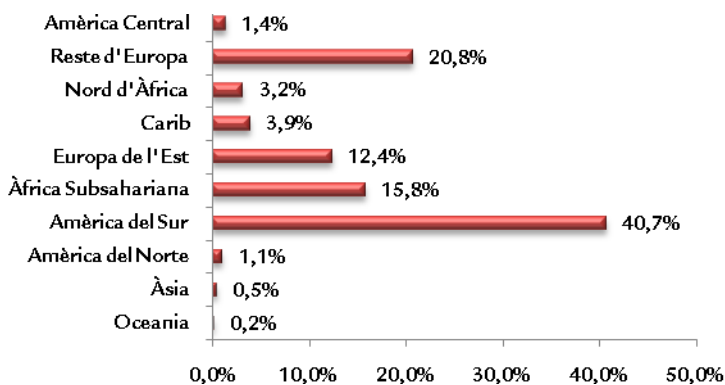

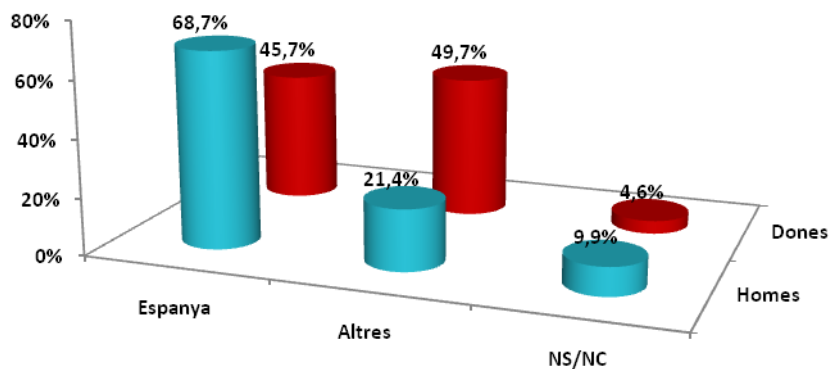
Fig.5. CAIB Distribució en zones geogràfiques

De les persones que han sol·licitat la prova el percentatge de dones espanyoles i estrangeres és similar (45,7 % vs. 49,7 %), mentre que entre els homes la diferència és major (68,7 % vs. 21,4 %) (veg. fig. 6).

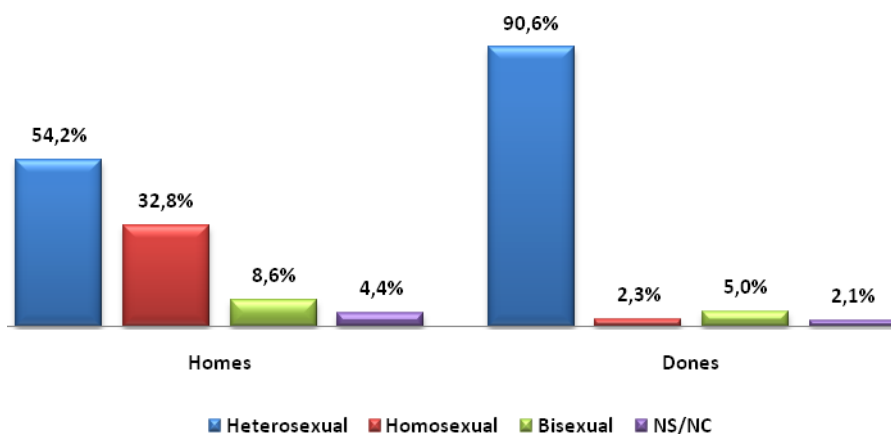
Fig. 6 CAIB. Distribució per sexe i procedència

➤ Tendència sexual

El 66,5 % de les persones de la mostra es defineixen com a heterosexuals; el 22,5 %, homosexuals, i el 7,4 %, bisexuals. La distribució de la tendència sexual segons el sexe queda representada en la figura 7.

Fig. 7. CAIB. Distribució per sexe i tendència sexual

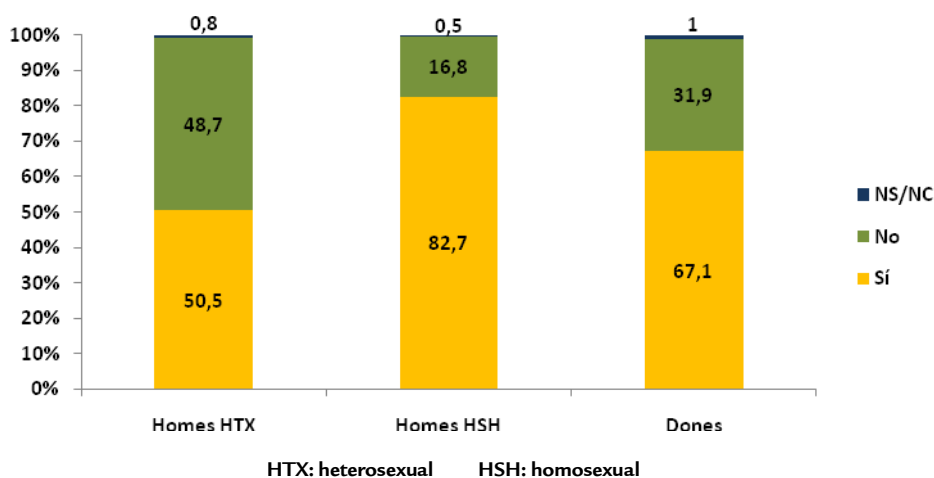
➤ Motiu de la prova

En el 82,9 % dels casos es coneix la pràctica de risc que motiva la sol·licitud de la prova. En el 98,5 % dels casos la causa és una pràctica sexual de risc.

Més de la meitat de les persones de la mostra (64 %) ja s'han fet una o més proves anteriorment. Entre els homes, els qui es repeteixen la prova amb més freqüència (82,7 %) són els homes que mantenen relacions sexuals amb homes (veg. fig. 8).

7

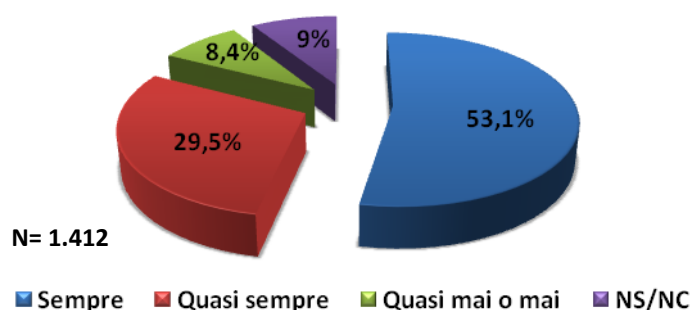
Fig. 8 Percentatge de persones que repeteixen la prova segons el sexe

➤ Ús del preservatiu

Un total de 1.412 persones han contestat a les preguntes sobre l'ús del preservatiu. D'aquestes, el 53,1 % usen el preservatiu en les seves relacions sexuals amb les seves parelles ocasionals, el 29,5 % quasi sempre i el 8,4 % mai o quasi mai (ver fig. 9).

Fig.9 CAIB. Ús del preservatiu amb la parella ocasional

De les persones que contestaren la pregunta de si tenien parella estable, prop del 61% (57,9% dels homes i el 65,8% de les dones) utilitzava sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals.

➤ **Comentaris, resum dels aspectes més destacables**

- En el 2014 s'ha produït un augment tant en el nombre de proves com en el nombre de resultats positius. El nombre de proves sol·licitades ha estat un 35% superior al del 2013, a causa de l'augment de proves en les oficines de farmàcia, la qual cosa indica la consolidació d'aquest programa.

El nombre de casos positius detectats ha augmentat en un 68%. Aquest augment s'ha produït fonamentalment en les oficines de farmàcia, seguit de Metges del Món i minoritàriament en ALAS.

- Tant en les dones com en els homes, el grup majoritari d'edat que es fa la prova se situa en el rang de 30-39 anys (34,3 %).
- Com en anys anteriors, la major part de les persones que sol·liciten la prova són heterosexuales. La pràctica de risc que ha motivat la majoria de les proves (98,5%) ha estat la sexual, sense que hi hagi grans diferències per sexe i per tendència sexual.
- De les persones que respongueren la pregunta de l'ús del preservatiu, el 53,1 % (50,5 % dels homes i el 58,2 % de les dones) utilitzaren sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals, encara que crida l'atenció que el 8,4% no l'utilitzàs mai o quasi mai.